

Sygn. akt III RC 198/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2020 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sylwia Jaroszevska

Protokolant: sekretarz Bartłomiej Wiśniewski

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2020 roku w Mrągowie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego M. Ś. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową B. K.

przeciwko K. Ś.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty ustalone przed Sądem Okręgowym w Olsztynie wyrokiem z dnia 26 lutego 2018 roku w sprawie VIRC 1047/17 od pozwanego K. Ś. na rzecz małoletniego M. Ś. z kwoty po 500 /pięćset/ złotych miesięcznie do kwoty po 650 /sześćset pięćdziesiąt/ złotych miesięcznie płatnych do rąk przedstawicielki ustawowej beaty E. K., do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z raty, poczynając od 01 czerwca 2020 roku,

II. w pozostałej części powództwo oddala,

III. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi,

IV. wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 198/19

UZASADNIENIE

B. K. działając w imieniu swojego małoletniego syna M. Ś. domagała się podwyższenia alimentów przysługujących małoletniemu od pozwanego K. Ś. ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 26 lutego 2018 roku w sprawie o sygnaturze akt VIRC 1047/17 z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu wskazała, że na mocy ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Olsztynie w dniu 21 lutego 2018 roku, potwierdzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 26 lutego 2018 roku K. Ś. zobowiązał się do ponoszenia kosztów utrzymania synów M. i J. w kwocie po 500 złotych miesięcznie na każdego z nich. Ugodą z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie IIINsm 205/18 zawartą przed Sądem Rejonowym w Mrągowie byli małżonkowie ustalili, że miejscem pobytu małoletniego J. Ś. (1) będzie każdorazowe miejsce pobytu jego ojca K. Ś.. W dniu 10 lipca 2019 roku pozwany K. Ś. złożył pozew o uchylenie obowiązku alimentacyjnego w stosunku do J. Ś. (1), zaś w dniu 06 sierpnia 2019 roku strony ustaliły, że obowiązek ten nie istnieje od dnia 01 czerwca 2018 roku. W dniu 08 listopada 2019 roku K. Ś. złożył pozew o zasądzenie od B. K. alimentów na rzecz starszego syna J..

Wskazała, że aktualnie zamieszkuje wraz z młodszym synem w wynajmowanym mieszkaniu położonym na ulicy (...) w M.. M. Ś. skończył 10 lat. Dziecko korzysta z dodatkowych zajęć piłki nożnej. Nosi aparat ortodontyczny i w związku z tym ponosi koszty comiesięcznych kontroli. Powódka jest zatrudniona w „Dobry Hotel (...) sp. k” na stanowisku specjalisty ds. rezerwacji, gdzie osiąga dochód w wysokości 2500 złotych netto. Ponosi koszty utrzymania mieszkania oraz wydatki związane z wychowaniem syna. Poza wynagrodzeniem za pracę nie osiąga żadnych innych dochodów. Dodała, że łączny koszt utrzymania syna M. to kwota rzędu 2300-2400 złotych miesięcznie. Wskazała nadto, że jej zarobki są kilkukrotnie niższe niż dochody ojca jej dzieci i nie pozwalają jej na realizację wszystkich miesięcznych zobowiązań. Zmuszona jest korzystać z pomocy finansowej członków rodziny. Powódka przyczynia się nadto do utrzymania starszego syna stron – J. - kupuje mu ubrania, opłaca obiady w szkole, finansuje składki klubowe dziecka w (...) Klubie (...) w M., dokonała płatności za wycieczkę w wysokości 300 złotych oraz opłaciła ubezpieczenie i składki szkolne. Stwierdziła, że uzyskiwane przez nią fundusze nie są wystarczające do zapewnienia prawidłowych warunków życia synowi M. Ś..

W odpowiedzi na pozew pozwany K. Ś. wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, że płacone przez niego alimenty na rzecz małoletniego są wystarczające do zabezpieczenia jego potrzeb, a powódka nie udowodniła, by od momentu wyroku rozwodowego nastąpiły jakiegokolwiek okoliczności uzasadniające podwyższenie alimentów i to dwukrotnie.

Dodał, że pomimo tego, że starszy syn stron – J. Ś. (2) zamieszkiwał od czerwca 2018 roku wraz z nim, uiszczał alimenty do rąk matki małoletniego do końca maja 2019 roku. W tym czasie musiał utrzymywać samodzielnie małoletniego syna J. i jednocześnie uiszczać nań alimenty na rzecz matki dziecka. Dopiero z dniem 6 sierpnia 2019 roku strony zawarły ugodę w sprawie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego.

Wskazał, że obecnie prowadzi działalność gospodarczą, z której uzyskuje dochody rzędu 7000 złotych. Z kwoty tej pokrywa wydatki związane z utrzymaniem siebie, rodziny oraz opłaca alimenty w wysokości 500 złotych na syna M.. Ponosi koszty utrzymania starszego syna – J., na które składają się składki członkowskie w klubie żeglarskim, składki szkolne, kieszonkowe, obiady w szkole, ubrania, środki czystości, fryzjer, wyżywienie, sprzęt żeglarski, telefon, korepetycje, lekarstwa i inne. Dodał, że wskazane wyżej wydatki przekraczają możliwości zarobkowe i nie pozwalają na to, by pozwany partycypował w kosztach utrzymania małoletniego M. Ś. w zakresie większym niż dotychczas.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. Ś., ur. (...) i J. Ś. (1), ur. (...) są synami K. Ś. i B. K.. Małżeństwo stron zostało rozwiązane na mocy wyroku rozwodowego wydanego przez Sąd Okręgowy w Olsztynie z dnia 26 lutego 2018 roku sygn. akt VIRC 1047/17. Na mocy tego wyroku wykonywanie władzy rodzicielskiej powierzono obojgu rodzicom, zaś miejsce zamieszkania dzieci ustalono przy matce B. K.. K. Ś. zobowiązany został do płacenia alimentów na rzecz małoletnich dzieci w kwocie po 500 złotych miesięcznie na każdego z nich.

B. K. i K. Ś. w chwili orzekania rozvodu zamieszkiwali wspólnie, jednakże zamierzali uregulować kwestie mieszkaniowe.

B. K. pracowała wówczas w Hotelu (...) z wynagrodzeniem netto 1898,19 zł – 1969,65 złotych miesięcznie. Otrzymywała nadto świadczenie wychowawcze na dzieci w wysokości 1000 złotych.

K. Ś. prowadził firmę ogólnobudowlaną, z której to działalności osiągał dochód w wysokości ok. 4000 złotych.

(dowód: dokumenty w aktach sprawy VIRC 1047/17)

Od czerwca 2018 roku starszy syn – J. Ś. (1) zamieszkuje u ojca K. Ś.. Na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Mrągowie z dnia 30 maja 2019 roku strony zgodnie ustaliły, że miejscem pobytu małoletniego J. Ś. (1) będzie każdorazowe miejsce pobytu jego ojca K. Ś., zaś ugodą sądową zawartą przez strony przed Sądem Rejonowym w Mrągowie w dniu 06 sierpnia 2019 roku strony zgodnie ustaliły, że obowiązek alimentacyjny co do J. Ś. (1) wynikający

z wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 26 lutego 2018 roku sygn. akt VIRC 1047/17 nie istnieje z dniem 01 czerwca 2018 roku (d. k. 96, 97).

Obecnie B. K. jest zatrudniona w „Dobry Hotel (...) sp. k.” ul. (...), (...)-(...) S. na stanowisku specjalista ds. rezerwacji ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem netto, wynoszącym obecnie 1.950,23 złotych. Do składników wynagrodzenia doliczana jest premia, w zależności od miesiąca i wtedy jej wynagrodzenie wynosi ok. 2200 złotych. Pobiera świadczenie 500+ na młodszego syna M. (k. 193 oraz zeznania B. K. k. 121-122).

W dniu 10.04.2019 roku zawarła umowę najmu lokalu mieszkalnego położonego w M. przy ulicy (...) lokal nr (...) o powierzchni 42,50 m2. Czynsz wynajmu mieszkania wynosi 1000 złotych, dodatkowe opłaty tj. prąd i gaz oscylują w granicach 376,50 – 479 złotych. Do sierpnia br. będzie spłacać kredyt na samochód, który zaciągnęła 5 lat temu. Ponadto ponosi opłaty związane z telefonem i Internetem (d. k. 30-31; 32-4, 57-59 oraz zeznania B. K. k. 121-122).

M. Ś. skończył 10 lat, jest uczniem 5 klasy szkoły podstawowej. Uczęszcza na zajęcia z piłki nożnej i matka ponosi z tego tytułu opłaty uczestnictwa. M. nosi aparat ortodontyczny, pozostaje pod co miesięczną opieką ortodonta. Koszt założenia aparatu ortodontycznego wyniósł 1400 złotych, zaś kwota comiesięcznej kontroli wynosi ok. 100 złotych (d. k. 60-6, 111 oraz zeznania B. K. k. 121-122).

K. Ś. prowadzi działalność gospodarczą, jego dochód oscyluje w granicach 6.000 – 7.000 zł netto miesięcznie. Pobiera świadczenie 500+ na starszego syna J.. Prowadzi działalność gospodarczą związaną z wynajmem motorówek oraz prowadzi tawernę „Cicha zatoka” z restauracją i pokojami do wynajęcia. Na prowadzenie działalności zaciągnął kredyt w wysokości 2.300.000 złotych. Spłaca raty w wysokości 15.000 złotych poza sezonem, zaś w sezonie 54.000 złotych. Zamieszkuje w porcie wraz z synem J. oraz partnerką i jej dziećmi. Wyremontował dom, w którym mieszkał wraz z byłą żoną, chce go sprzedać lub wynająć. Ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania w wysokości 1000 złotych, plus opłaty – prąd 600 złotych miesięcznie, woda 150 złotych miesięcznie. Koszty ogrzewania mieszkania wynoszą 50.000 rocznie. Od 11 miesięcy jest w związku z nową partnerką. Jego partnerka pracuje oraz pobiera alimenty na dzieci w wysokości 500 i 700 złotych. Posiada samochód marki F. z 2001 roku, użytkuje także czasem samochód swojego ojca T. (...). Utrzymuje się z zaliczek. Na jedzenie wydaje miesięcznie około 1000 złotych. Wskazał, że miesięczne koszty utrzymania starszego syna oscylują w granicach 2000 złotych.

(dowód: zeznania K. Ś. k. 122-124; zeznania podatkowe k. 142-169; harmonogram spłat kredytu k. 170-172; umowa o kredyt ratalny k. 173; umowa o wykonanie instalacji fotowoltaicznej k. 174; harmonogram spłat kredytu k. 175-176; decyzja w sprawie podatku od nieruchomości; umowa dzierżawy (...))

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z powołanych wyżej dokumentów oraz przesłuchania stron, odnośnie ich sytuacji materialnych, możliwości zarobkowych i ponoszonych przez nich kosztów utrzymania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jedynie po części zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W myśl art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez pojęcie "stosunków" w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu (art. 133 i 135 k.r.o.). Zmiana zatem "stosunków" tak pojmowanych jest zmianą okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 1974 roku, sygn. akt II Co 9/74, Lex nr 7560). Nie każda zmiana skutkuje zmianą orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana musi być istotna i trwała. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że dla stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały,

dotyczą okoliczności zasadniczych i wyczerpują te przesłanki, które w sposób istotny wpływają na zakres obowiązku alimentacyjnego.

Zadaniem Sądu w niniejszej sprawie było zatem ustalenie, czy po zasądzeniu alimentów wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 lutego 2018 roku w sprawie VI RC 1047/17, nastąpiła istotna zmiana okoliczności w zakresie sytuacji rodzinnej, osobistej i zarobkowej zobowiązanego oraz w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, uzasadniająca zmianę dotychczasowej wysokości alimentów. Dlatego też Sąd przede wszystkim porównał, po pierwsze, jak kształtowały się usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda w dacie poprzedniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego, a jak w czasie orzekania w niniejszej sprawie, a po wtóre - porównał możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego we wskazanych wyżej okresach.

Należy podkreślić, że zakres świadczeń alimentacyjnych jest uzależniony – z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zaś z drugiej strony – od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Współzależność ta wyraża się tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspakajane w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 1 czerwca 1965 r., sygn. akt I CZ 135/64, już sama różnica wieku dzieci spowodowana upływem czasu od daty wydania wyroku zasądającego alimenty, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb, co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia związanych z tym wydatków. Oczywistym jest również, że wartość kwoty 500 zł w dacie ostatniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego była wyższa niż siła nabywcza tejże kwoty obecnie.

Od daty zasądzenia ostatnich alimentów upłynęły ponad dwa lata. Nie ulega zatem najmniejszej wątpliwości, że w tym okresie czasu wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniego M. Ś., związane z jego wzrostem i wkroczeniem w wiek dojrzewania, a co za tym idzie wzrosły również koszty związane z zaspakajaniem tych potrzeb, w tym koszty wyżywienia, zakupu ubrań, obuwia, koszty związane z higieną. Ponadto w przypadku małoletniego pojawiły się dodatkowe wydatki związane z leczeniem ortodontycznym (w tym koszty założenia aparatu ortodontycznego oraz koszty comiesięcznych wizyt u ortodonta). Należy podkreślić, że potrzeby te są jak najbardziej potrzebami usprawiedliwionymi. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 grudnia 1987 roku, sygn. akt III CZP 91/87, OSNC 1988/4/42 przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu - odpowiedni do jego wieku i uzdolnień - prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy.

W niniejszej sprawie Sąd doszedł do przekonania, że nastąpiła trwała zmiana stosunków, zarówno po stronie po stronie małoletniego powoda, jak i po stronie jego rodziców – przedstawicielki ustawowej B. K. i pozwanego K. Ś..

K. Ś. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 30 maja 2019 roku przejął opiekę nad starszym synem stron, zniesiony został także obowiązek alimentacyjny pozwanego na starszego syna z dniem 01 czerwca 2018 roku.

Odnosząc się zaś do możliwości zarobkowych pozwanego K. Ś. należy podkreślić, że pozwany prowadzi działalność gospodarczą związaną z wynajmem motorówek, prowadzi Tawernę oraz wynajmem pokoi gościnnych. Zakres prowadzonej przez niego działalności jest duży, a zatem posiada on większe możliwości zarobkowania.. Obciążenia finansowe pozwanego zwiększyły się w związku z koniecznością zaciągnięcia kredytu na prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą, to jednakże też zwiększyły się jego możliwości zarobkowe. Ponieważ pozwany mieszka obecnie z partnerką również koszty jego utrzymania, w tym związane z zamieszkiwaniem zmniejszyły się. Nie są to wprawdzie znaczące zmiany w zakresie sytuacji majątkowej, bezspornie jednak sytuację tę polepszyły.

Przy określeniu wysokości zobowiązania alimentacyjnego Sąd bada nie tylko sytuację materialną zobowiązanego, ale także jego możliwości zarobkowe, a te w przypadku pozwanego są wyższe niżby wskazywał na to przychód, który uzyskuje. Zarobki, które deklaruje pozwany kwoty rzędu 7.000 złotych. Jednakże w ocenie sądu przyjąć należy, że pozwany jako profesjonalista na rynku w zakresie prowadzonej działalności spodziewa się osiągać dobre zarobki z tytułu jej prowadzenia, w przeciwnym razie zaprzestałby jej prowadzenia. K. Ś. zaciągnął kredyt hipoteczny na prowadzenie

działalności, czego pewnie nie uczyniłby spodziewając się, że jego dochody będą nie wysokie lub działalność będzie przynosiła stratę. Pozwany jest osobą przedsiębiorczą, mającą szerokie spektrum zarobkowe, wobec powyższego jego możliwości zarobkowe ocenione zostały na wysokim poziomie.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego M. Ś. pracuje obecnie w mniejszym wymiarze czasu pracy tj. na 4/5 etatu, w związku z czym zmniejszyły się jej możliwości zarobkowe. W przedłożonym Sądowi zaświadczeniu z dnia 19 lutego 2020 roku wynika, że B. K. pracowała na pełen etat, ze średnim wynagrodzeniem netto 2450,35 złotych (k. 114), obecnie pracuje ona na 4/5 etatu przy wynagrodzeniu średnim netto 1950,23 złote (k. 193).

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego M. Ś. ostatnio zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie sygn. akt VI RC 1047/17 z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 650 zł na rzecz małoletniego powoda od dnia 01 czerwca 2020 roku, jest współmierne do możliwości zarobkowych pozwanego i jednocześnie przyczyni się do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego w takim zakresie, w jakim do ich zabezpieczenia winien przyczyniać się pozwany. W ocenie Sądu doszło do zmiany stosunków, które powinny skutkować zwiększeniem wysokości świadczeń alimentacyjnych należnych uprawnionym, jednakże w stopniu mniejszym niż wskazany w żądaniu pozwu.

Z tych względów na podstawie art.138 k.r.o. w związku z art. 135 § 1 k.r.o. Sąd Rejonowy orzekł jak w punkcie I wyroku.

W pozostałym zakresie Sąd uznał roszczenie strony powodowej za nieudowodnione i wygórowane zarówno w zakresie potrzeb małoletnich, jak i możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, wobec czego powództwo w tej części oddalił.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art.113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z uwagi na charakter sprawy i sytuację materialną pozwanego (punkt III sentencji).

Wyrokowi w punkcie I Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności w oparciu o treść art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.